

Weche mag Kwe kendo Keto Joma Owinjore

Joma ne ondiko weche ang'wen mag Injili, ma gin Matayo, Marko, Luka, kod Johana, miyowa weche ma ne Yesu owacho ka ne otweye e wi yath—ma gin weche abiriyo duto. Gima mar adek nyalo bedo ni en gima mulo chuny ahinya kendo ma mulo chunywa ahinya molooyo gik moko duto ma wan-go ma wuok e Kalvari. En gima ne otimore ka Yesu oneno min mare kendo owacho ni "Miyo, ne Wuowi," kae to ne Johana japuonjre ma ohero, "ne min." Mae en ranyisi maber kendo ma mulo chuny mar kweyo chuny kendo mar bedo motegno.

"Ka ne jolwenygo ogoyo Yesu e musalaba, ne gikawo lewni mage, ne gipogogi e migepe ang'wen, achiel kuomgi ne ng'ato ka ng'ato, to lewni ma iye ne odong'. Lewni ne onge ng'injo, ne olosi e ng'injo achiel chakre malo nyaka piny. Mano notimore mondo weche ma Ndiko wacho ni, 'Ne gipogo lewni maga e kindgi, kendo ne gibolo ombulu kuom lewni maga.' Omiyo, mano e gima jolwenygo notimo. Ne ochung' machiegni gi musalaba mar Yesu, nyamin min mare, Maria chi Klopa, kod Maria Magdalena. Chakre kindeno, japuonjreno notere e ode." (Johana 19:23-27)

Ne nitie jolweny ang'wen ma ne ogoyo Yesu e wi yath ma ne opogo lewni mage e migepe ang'wen mopogore opogore. To mondo okonywa ng'eyo kaka gik ma timore dhi nyime, we mondo wadok chien matin e weche machon kendo wane moko kuom timbe mag Jo-Yahudi mag rwakruok kaachiel gi timbe moko mag Jo-Rumi ma ne ochung'ne ng'ado ng'ato e musalaba.

Ng'at ma Ja-Yahudi ne rwako lewni abich kaka pile. Ne en gi ng'ut ng'ato mokwongo, nyalo bedo ni en ng'ut ng'ato kata lewni moro. Ne uneno piche e television mari chon mag kit lewni ma ji ma ni e Wuokchieng' ma Mabor kod Wuokchieng' ma Diere rwako mondo kik wichgi odonjre e wang'gi kendo kik obed e kabedogi. Ne en lewni ma ji rwako e wigi ma ne osebedo ka rwako kuom higni mathoth.

To dichuo ma Ja-Yahudi ne dhi rwako kit wuoch moro, ma thothne ne en wuoch mar ledha. Lewni mar adek ne dhi bedo lewni mabor, ma thothne ne nigi ng'injo e wiye, ma seche moko ne oyabere chuth kata ng'injono ni piny e bathe. Ne ochung' piny machiegni gi ng'ute kendo ne en lewni ma ne ng'ich ma ok ng'ich.

Gima ne orwako mar ang'wen ne en ng'ute kata ng'ute kaka ne wabiro luongo ni. Ne en lewni machielo, kata seche moko ne en lewni ma ne itiyogo mar itweyo e ng'ute. Mano ne miyo lewni ma oko ma ne ng'ich kendo ma ne ng'ich ne ok ng'ich mana gi yamo, to kata kamano ne oyiene bedo ma ng'ich. Mogik, ng'at moro ma Ja-Yahudi ne orwako lewni ma iye. E wi Yesu, ne olosi gi lewni achiel ma ne olosi chakre malo nyaka piny.

Kaluwore gi kit oganda, lewni ma iyeno ne olosi gi min kendo ne omiye wuode ka osechopo e higni mag dongo, ka osechopo e higni mag dongo. Mogik, mano e gima Maria ne otimo ne Yesu. Koro pare nikech obiro donjo e tich bang' thuolo matin kende.

Jo-Rumi bende ne nigi timbe moko ma ne giluwu e wi goyo ng'ato e musalaba. Ne nitie jolweny abich mag Jo-Rumi ma kinde duto ne imiye tich mar goyo ng'ato e musalaba. Ne omi ji ang'wen ting' mar riembo adier msuma kendo ywayo msalaba mondo obed kama owinjore. To bang' ka msalaba nosebedo e kabedone ma ochung' motegno kendo ma ochung' motegno, ne giloso kit msalaba ma nigi kona ang'wen mag rito. Ka ne nitie kit luoro moro amora, to gin jogo ma ne nitie mondo orit ng'at ma ne oyudo hinyruok kaka ne en e wi yath mondo otho tho ma lit.

Jalweny ma ne ochung' ne jolweny ang'wen mamoko ne en Jatend-jolweny. Ne en ng'at ma ne ochung' ne ng'ado bura mar goyogi e musalaba. Achiel kuom ber ma ne obiro ne jolweny ang'wengo ne en ni ne ginyalo pogo lewni moro amora ma ng'at ma ne otimne marachno ne nyalo rwako e odiechieng'no. Mano e gima ne gitimo gi lewni mag Yesu ka ne ochung' kuno ka onge lewni kendo ka en gi wich kuot. Ne gidhi ng'iewo lewni mage.

Chandruok ne en ni nyalo bedo ni Yesu ne nigi lewni abich to ne en mana jolweny ang'wen kende. Nenore ni jatend-jolwenjino ne ok odonjore e timno. Omiyo, achiel ne okawo ng'ut ng'ato, ng'ato ne okawo wuode, ng'ato ne okawo lewni ma oko kendo machielo ne okawo ng'ute. To ng'ano ma ne dhi yudo lewni mar abich, ma en lewni ma iye? Ere kaka giyiero? John nyisowa mondo ong'ad bura ni en ng'a kuom jogo ang'wen ma ne dhi yudo lewni ma iyeno kuom goyo ombulu kata goyo tuke mag pesa. Wanyalo wacho ni ne gibolo dice mondo gine ni en ng'ano kuomgi ma ne dhi yudo lewni ma iye gadier. Onge kiawa ni ne ok ging'eyo to Johana nyisowa ni, ne gichopo adier wach ma ne ondiki gi Daudi ma ne ondiki e Zaburi 22:18 .

Omiyo, ka wan gi kit ng'eyo ma kamano, ng'eyo timbe mag kaka chwo ma Jo-Yahudi ne rwako lewni kendo ng'eyo gimoro kuom timbe mag jolweny mag Jo-Rumi ka ne gigoyo jogo ma ne ginego e musalaba, we mondo wadok sani e gik ma ne otimore kendo wane ka be mano miyo ng'ato bedo gi paro matin.

Ne nitie jomoko ma ne nitie e kinde ma ne ogoye e musalaba ka ok gin jolweny ma ne ogoye e musalaba kod oganda ma ne ng'urgo ma ne goyo koko mar ng'anjone. Kata kamano, achiel kuom jopuonjrene ma ne oweye noduogo. Johana ne ni gi Maria kod mon mamoko ma dirom adek. Nyaka bed ni ne nitie gimoro ma ne nyalo kelo luoro matin ne mon ang'wengogo bedo kanyo machiegni gi yath mar ng'uono gi Yesu. Bang'e, mondo ng'ato okawe kaka jaketho ma sirkal mar Rumi ne dhi neno ni owinjore gi goye e yath, mano miyo obedo ng'at ma nyalo bedo ni ok idwar bedo kode nikech luoro ni gimoro nyalo timoreni. Bang'e, bende ok en e momiyo jopuonjre mamoko duto ne oringo? Kata bang' ka Yesu osechier kendo osedhi e polo, joote duto ne ochokore e Od Malo e Yerusalem ka giluroo kata wuok oko nikech ne giluroo ni nyalo bedo ni gima kamano nyalo timore negi?

Kata kamano kae mon gi ne nitie nikech hera kod chiwruokgi ne Yesu Kristo, kuom adier ne ok gipar ahinya kuom luoro ma ne nyalo bedoe. Be mon adek mamokogo ne gin ng'a gini? Achiel kuomgi ne en Maria, chi Klopa. Koro ok wang'eyo ni ne en ng'a mak mana ni ne en chi Klopa. Ok wan gi weche mamoko ma ng'ato nyalo ng'eyo kuome, to ne en achiel kuom jogo ma ne ohero Yesu.

Miyo machielo ne en min yawuowi mag Zebeda, Jakobo kod Johana, kaluwore gi Mathayo; kaluwore gi Marko Salome kod kaluwore gi Johana ma nyamin min Yesu. Omiyo, Jakobo gi Johana ne gin nyithind Yesu mokwongo. Be iparo gimoro kuom Salome, gimoro ma ne otimo chon e tij Yesu? En e ma ne obiro ir Yesu mowachone ni, "Ruoth, ka ibiro keto pinyruodhi, adwaro ni imi yawuodha Jakobo kod Johana kombe mag loch, achiel e lweti korachwich, to machielo e lweti koracham." Dwoko mar Yesu ne en ng'ado bura ma nigi hera nikech gombo ma kamano mar ng'ato owuon ne ok en kaka pinyruoth ne onego obed. Kuom adier, Salome ne ok ong'eyo kit pek ma ne dhi biro kod nengo ma ne dhi chulo jopuonjre mage bang'e.

Miyo mar adek ong'ere ni en Maria ma ja Magdala, ma Yesu ne golo jochiende kuome. Ne omor ahinya gi gima Yesu notimo ma ne ok onyal weyo. Ne ok oketo pach ahinya ni nitie gimoro ma ne nyalo kelo hinyruok e wi yath. Ne ohero Ruoth mare kendo ne ok onyal weyo erokamano ne gik ma Yesu notimone. Omiyo, en kanyo e tiend yath mar ng'anjo.

To bang'e nitie dhako machielo ma iluongo, kuom adier, en ema iluongo mokwongo kata obedo ni wawuoyo kuome mogik. Ne en min mare, Maria. Kata obedo ni Maria ne osebedo kuno kuom kinde duto, ne .enne onyisowa e riwruok gi lewni ma iye ma ne wasomo mana matin mokalo. Neno kendo ndiko kendo ibiro neno bang' ka osewuoyo kuom lewni ma iye; en e kinde ma ng'ato ng'adoe lewni ma iye ma Yesu bang'e wuoyo gi min mare. En adier ni ka jolwenygo ne omulo lewni ma iye, ne gimulo gimoro ma ne ni machiegni ahinya kendo ma ne ohero ahinya e chunye kaachiel gi chuny min-gi nikech nyalo bedo ni en e ma ne oloso lewni ma iye ne Yesu. Oken gima ling'ling' ni sama ne gidhi ng'iewo lewni ma iyeno, ne olokore kendo owuoyo gi min mare ma ne ohero ahinya.

Nyalo bedo ni Maria ne ok nyal winjo tiend gik moko duto ma ne timore e kindeno. Abedo gi kiawa ni ne en kamano. Kata kamano, ne nyalo hero ng'atno; bang'e, mano ne en wuode—ma ne en wuode ma wuode mokwongo. Be nitie gimoro ma chal gi hera mar min e piny mangima? Ok aparo ni nitie. Be inyalo paro gima Maria nyaka bed ni ne yudo ka ne ochung' kanyo e tiend yath mar yath, ka oneno wuode, nyathine ma nyako, ka ng'ado, ka tho, ka remo ng'ich, ka en gi pek, ka ng'ado lweny mondo oyud muya moro amora? En ng'at ma ne omiye ich gi Roho Maler ma malaika nowacho ni ibiro luongo ni Wuod Nyasaye. Inyalo paro ni onge ng'at ma nyalo dwaro chung' kendo neno gik ma kamago, to mano ne en min mare kendo mano ne en wuode ma wuoyi. Ne nyaka obed kuno, en gima pile moloyo e piny mondo obed kuno kaka ne lit kaka ne en. Yesu nyalo bedo jaketho e wang' chik, Yesu pod ne en wuode.

Par gik moko duto ma Maria ne oneno, gik moko duto ma ne owinjo, kod gik moko duto ma ne okaloe nyaka e kindeni. Ka Yesu ne nigi ndalo aboro kende, bende iparo ni en gi Josef ne gitero Nyathi Yesu e hekalu? Ne gidhi chiye, kendo ne en kinde mar ng'adone lier. Ne gitere e hekalu kama Simeon, ng'at moti ma nigi rieke ma ne luwo Nyasaye ma ne Roho Maler nosingone ni, "Simeon, ok ibi tho nyaka ine Mesia." Ka ne oneno Yesu, Simeon nofwenyo ni singruokno ne ochopo kare. Ne en Wuod Nyasaye. "Eka Simeon nogwedhogi kendo nowacho ne Maria min mare niya: 'Nyathini oket mondo omi thoth ji mang'eny e piny Israel olwar kendo ochung', kendo obed ranyisi ma ji mang'eny biro ng'ado burane, mondo paro mag chuny ji mang'eny onenre. Kendo ligangla biro ng'ado chunyi bende.'" (Luka 2:34-35)

Be iparo ni Maria ne nigi paro moro amora kuom gima Simeon ne wuoyoe ka Yesu ne en gi ndalo aboro, ka ne owachone ni, "Kendo ligangla biro ng'ado chunyi bende?" Ne an gi kiawa ahinya kuom wachno. Kata kamano, nodak nyaka ne oneno ka luoro mare marach ahinya chopo kare. Ne odak nyaka ne oneno wuode ma ne obiro mondo ogol ngimane ne ji duto, ka ligangla ng'ado e bathe. Mary nodak nyaka oneno odiechieng' ma ne giboloe msuma e lwete. Ne odak nyaka one odiechieng' ma ne giboloe osimbo mar kutheno piny e wi wang'e. Ne odak nyaka oneno odiechieng' ma ne othoe. Ne oting'o Maria pesa mang'eny mondo oluw dwaro mar Nyasaye, ok kamano? Par gigo duto ma ne otimore mopogore opogore ma ne nyaka bed ni ne ng'ado e parone sama ne ochung' kanyo e tiend yath mar yath kendo oneno kaka Yesu tho. Koro ne osechopo kinde ma chenro mogik mar Nyasaye ne dhi timore ne wuode ma nyako. Yesu ne dhi bedo ng'at ma ne onego nikech yie kendo ne dhi tho nikech richo mag piny duto.

Ne ane gimoro machielo ma ne otimore kuom Maria. Ne dhi bedo mayot mondo ng'ato oweyo. Owacho ni Maria ne ochung' kanyo. Ne ochung'. Ne ok otho, ne ok olwar. E oko, pod ne en dhako ma ne oling' ma ne oyudo mos mar malaika higni madirom piero adek mokalo. Ne owacho ne malaikano ni, "Ne, an jatich mar Ruoth, mondo otimre kaka wachni," Maria pod ne nyiso teko ma kamano. Omiyo e odiechieng'no ne odonjo e masira maduong' mar wuode kendo ne omadho okombe nyaka e dred mager.

Nyaka bed ni ne en gima kelo luoro ne ji duto ma ne winjo ka Yesu goyo koko niya, "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyo iweya?" Nyaka bed ni mano ne en gima lit ahinya; to ne ok oketho chuny ng'ato ang'ata kendo kaka ne oketho chuny Maria. Ne ochung' kanyo kendo owinjo wachno. Ok osebedo ka kuyo onyisore e yo ma mulo chuny ng'ato moloyo kaka waneno e ngima Maria. Kata kamano, kata e paro mare duto mager, en ng'a ma oparo kuome? Oparo ahinya kuom min mare, ok kamano? Ka ne oneno ka ochung' gi Johana e bathe, nowacho ne min mare niya, "Miyoyi ma ahero," kaka Ruoth Jakobo nowacho niya, "Neno wuoyi, wuoyi en kae." Koro adier ni mano e yo ma ne Yesu nyisogo nyakono kod Johana, ni koro Johana ne dhi kawo ting' mar rito Maria. Ngima mar Yesu e piny ne chiegni rumo kendo ne dwarore ni ng'ato oritgi. Kata obedo ni ne en gi teko, ne dhi dwaro kony. Johana ne en ng'at ma Yesu nogeno ni biro miyogi konyo.

Seche moko nenore ni en gima lich matin, kata kamano, ne onge ng'ato ma ne nitie kuno kuom joode ma ne nyalo konye. Ang'o momiyo ne nyaka omi Johana ting'no? Nenore ni Josef, ma ne en chwore, ne osetho. Ok wang'eyo mano gadier, kata kamano, ok wanyal yudo nying Josef bang' ka Yesu osebedo gi higni 12. Omiyo, nyalo bedo ni Maria en dhako ma chi liel. Yesu ne ok nyal luongo ng'ato kuom owete mondo obi orit min mare nikech kata obedo ni min mare ne oyie kode, Johana nyisowa ni onge ng'ato kuom owete ma ne pod oyie ni en e Kristo. En adier ni onge ng'ato kuomgi ma ne nitie, ne gisedhi kuom kinde malach. Nyalo bedo ni ne pok gidhi kata kuno kata matin. Omiyo, ochung' ne John, osiepane ma ohero, kendo owachone niya, "John, rit dhako ni, en min-gi."

Biblia nyisowa ni jopuonjre duto noweyo Yesu. To Johana ne ni e wi yath, kochung' e tiend yath. Ng'ano mong'eyo kama jogo 11 mamoko kata jogo 10 mamoko ne nitie? Juda ne osenegore owuon, jo 10 mamoko ne oumo kamoro, to Johana ne ni kanyo kanyo kanyo gi adier ne Yesu. Yesu nong'eyo ni nonyalo geno Johana. Omiyo ka Johana ochung' machiegni gi Maria, min Yesu, Yesu nowacho ne Johana niya, "Johana, ang'eyo ni anyalo geno ni. In ng'at ma ng'won koda, kendo ibiro bedo ng'at ma ng'won ne minwa kaka isebedo koda. Adwaro ni ibed motegno kuome." Mano ne en duoko maber ahinya ne John. Ne tiende en gik mathoth molooyo mana miyo nyathino ot ma ne ochung'ne wiye; ne tiende en kawo ting' mar ritogi. Kinde mogik ma Maria owuoyoe e singruok manyien en e bug Tich Joote sama ne en e nyim jopuonjre mamoko ma ne ogeno mich mar Roho Maler, to Muma nyisowa ni ne en kuno gi Johana. Omiyo, Johana odak kaluwore gi yie ma Yesu noketo kuome.

En wach ma nigi teko; en mana achiel kuom weche ma ne okor, mano en mana achiel kuom weche abiriyo ma ne owach. Nitie gik mang'eny ahinya e ranyisi mar tho mar Yesu Kristo. Kata kamano, we wane ane kaka wanyalo timo gik moko adek machuok kuom wachni:

1. Ng'uono ochiw ne jogo ma ok nyal .Ka nitie gimoro achiel e ngima Johana ma ne ogombo ni odok chien kendo onyalo dwoko kendo rucho, dine en kinde ma en bende, kaka jomoko duto, noweyo Yesu, to ne ok onyal rucho wachno.

Be ok umor ni ka John notimo richono, Ruoth ne ok owacho ni "Okay John, ne in gi ng'wech mari, to ne itimo gik ma ok owinjore, bed piny kende. Isewuok oko." Ng'wonone ne oromo John ahinya kendo ne oyie mondo John odok kendo kata omiye ting' ma nigi guethni mar rito min mare. Jowetena, ka utimo marach—ok ka utimo marach, to ka utimo marach kendo wan duto wabiro timo kendo waduto wabiro timo—duokruok ir Yesu kaka Johana notimo nikech Ruoth marwa en Ruoth ma nigi ng'uono kendo ma biro yiewa kendo kendo duokonwa.

2. Pi ng'ich molooyo remo .Koro wan duto wasewinjo wach machonno: "Remo ng'ich molooyo pi," E Yesu "Pi ng'ich molooyo remo." Gima atemo nyisou en ni kokalo kuom pi mag batiso ng'ato yudore gi remb Yesu Kristo. Ka wafwenyo richo magwa, wanyiso yie marwa kuom Yesu Kristo kendo waiki e batiso mar pi mondo owene richo magwa, wabiro malo, wachier, wawuok e pino ngima manyien, chuech. Wabedo Jokristo. Wabedo owete

kendo nyimine ng'ato ka ng'ato kod Ruoth Yesu Kristo. Osiep manyien loso kaka wanyuol e pi e winjruok ma nigi nengo maduong' ahinya kendo ma nigi teko ahinya moloyo kata winjruok ma wan-go mar remo. Wan jogo ma oseloso e remb Yesu Kristo e pi mag batiso wang'eyo ni kinde mang'eny, pi ng'ich moloyo remo.

3. **Okidwar ng'ado bura mokalo lwongo mar miyo jonyuolwa luor** .Paulo nondiko ni, "Nyithindo, winj jonyuolu e nying Ruoth, nikech mano e gima kare—Mi wuon-gi luor, ma en chik mokwongo ma nigi sing'ano—mondo gik moko obed maber kodu kendo mondo ubed gi ngima malach e piny." (Jo-Efeso 6:1- 3) Yesu, kata e kinde ma ne odhi tho, ne omiyo min mare ma ne ohero luor kendo ne omiyo luor. Kata obedo ni gik moko nyalo bedo nade kuomwa, kata ni nyalo bedo nade ne jonyuolwa, ok wabed joma dongo ahinya, ok wabed gi ng'eyo mang'eny ahinya kendo ok wabed gi ng'eyo mathoth moloyo lwongo mar miyo wuonwa kod minwa luor. Yesu, kata e kinde ma ne odhi tho, nyiso adierano owuon. 1253 dwe mar adek higa mar 1996